

Kupa - az öt érzék allegorikus nőalakjaival

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 61.11
Alkotó:	Kern, Leonhard (1588 - 1662) / műhelye
Készítés ideje:	1650 KÖRÜL
Készítés helye:	Schwabisch Hall
Anyag:	aranyozott ezüst; elefántcsont
Technika:	faragott
Méretek:	magasság: 22,2 cm szájátmérő: 5,9 x 6,5 cm szélesség: 9 cm talpátmérő: 9,6 cm

A henger alakú kupa elefántcsontból faragott köpenyén az öt érzék allegorikus nőalakja látható hagyományos attribútumaikkal, magas domborműves megmunkálásban. Az Ízlelés ruhátlan alakja a baljában tartott serleget szájához emeli, jobb kezében gyümölcsökkel teli ágat tart, jobb lábánál a gyümölcs után ágaskodó majom látható, melynek ízlelő érzéke. A Látás ruhátlan alakja baljával távcsövet emel a szeméhez lábánál az éles látásáról ismert sas látható. A Hallás alakja a bal kezében tartott és füléhez emelt kis harangot pálcával szólaltatja meg. Lábánál attribútuma, a különösen jól halló szarvas vagy őz. A Szaglás ruhátlan alakja a baljában tartott virágot orrához emeli lába mögött a fejlett szaglóérezékéről ismert kutya. A Tapintás az ágyékát takaró drapériát bal kezével hátrafogja lába előtt attribútuma, a teknős.

A kupának több analóg darabja ismert. Ezek egyikét a drezdai Grünes Gewölbe gyűjteményében őrzik (ld. itt), egy másik, ugyancsak Leonhard Kernnek tulajdonított, s az 1640 körüli évekre datált elefántcsont kupa pedig a Fürstenberg-hercegek donauschingeni gyűjteményében található (Salm, A.: *Les princes Fürstenberg*. In.: Trésors d'Art des Grandes Familles. Présenté et réalisé par D. Cooper. Paris, 1965, 176-177. p.).

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. V.14. (Nagy Györgyi)
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 3.22. (Szilágyi András)

